

سلسلہ دروس خارج

اصول فقہ

استاد پیدہ حسن خمینی

موضوع: تمایز علوم

جلسہ:

۲۲

تاریخ:

۱۹/۱۲/۱۸

مقدمه اول

مقدمه دوم

مقدمه سوم

مقدمه چهارم

مقدمه پنجم

مقدمه اول

مسائل یک علم، دارای دو جهت اند:

۱. یک جهت، موجب اشتراک مسائل = تمایز با علوم دیگر
۲. یک جهت، موجب تمایز مسائل از یکدیگر می شود.

مقدمه اول

مقدمه دوم

مقدمه سوم

مقدمه چهارم

مقدمه پنجم

مقدمه دوم

موضوعات مسائل، دائما در حال تغییر هستند = موجب تمایز مسائل یک علم
محمولات یک علم، یا واحد است یا مصداق واحد است = موجب تمایز علوم

مقدمه اول

مقدمه دوم

مقدمه سوم

مقدمه چهارم

مقدمه پنجم

مقدمه سوم

تعریف موضوع: موضوع کل شیء ما یبحث عن عوارضه الذاتیه

مراد از عرض ذاتی:

عرض منطقی است (که نسبی است) نه عرض فلسفی (که مطلق است)

عرض فلسفی: ماهیتی است که اگر در خارج موجود شد، فی الموضوع است (در مقابل جوهر)

عرض منطقی: چیزی که خارج از ذات شیء است و در خارج با آن متحد است (در مقابل ذاتی)

عرض منطقی، نسبی است (ناطق نسبت به انسان، ذاتی و نسبت به حیوان عرضی است)

مقدمه پنجم

مقدمه چهارم

مقدمه سوم

مقدمه دوم

مقدمه اول

مقدمه چهارم

موضوع برای محمول : *عرض منطقی* است

محمول برای موضوع : *عرض منطقی* است

نتیجه : موضوعات نسبت به جامع محمولی ، اعراض ذاتی هستند.

مقدمه پنجم

مقدمه چهارم

مقدمه سوم

مقدمه دوم

مقدمه اول

مقدمه پنجم

از میان دو مفهومی که قرار است، یکی موضوع و دیگری محمول باشد :
باید «مفهوم معلوم را به عنوان موضوع» و «مفهوم مجهول را به عنوان محمول» انتخاب کنیم
الله موجود = الموجود هو الله

نکته اول : طرح این مقدمه برای این است که بگویند : «جامع محمولی در حقیقت موضوع همه مسائل است» تا با مشهور مخالف نشود

نکته دوم : ایشان فرمودند : «در قضایا، موضوع و محمول، مجهول هستند»
در حالی که در قضایا «نسبت» مجهول است

نتیجه

مقدمات

مقدمه اول

نتیجه

موضوع هر علم، همان جامع محمولات آن علم است که از عوارض ذاتیه آن (همان موضوعات مسائل) بحث می شود.

تفاوت نظر مرحوم بروجردی با آخوند خراسانی (ره)

طبق نظر آخوند (ره) : موضوعات مسائل، «مصادیقِ موضوع علم» بودند
طبق نظر مرحوم بروجردی : موضوعات مسائل، «عوارضِ ذاتیه موضوع علم»
هستند